

Տարեկան գինն է 6 Արծաթ Մեհիկոնի.
Վեցամսեայ 3 1/2
Մեկ ծամուցումը տողին 2 դուրուշ է
Ստորագրութիւնները կանխիկ են:
տարա գրութիւնները տմեկ ամսոյ ինն է.
15ին կըսկսին:

Դուրս երբայիք լրագիրներուն համարուն
ծախքը առնողին վրայ է:
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ եւ
իցն գրութիւն եմբագրին պիտի ուղ-
ղուի. եւ առանց նամակ ծախքը լրագ-
րողին վրայ է:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 29 ՕԴՈՍՈՍ

ՊՐԻՆՏԻ ՊԵՏՏՈՒԿԱԿԱՆ

ՀԵՌԱԳՐԱՆՈՒՐ

Լրագրայ 8 սեպտեմբեր

Օրմ. Բոնաօրիտէ 50/1 50/1

Օրմ. Բոնաօրիտէ 1865/1 68/1 69

Օրմ. Բոնաօրիտէ 1862/1 69/1 70

Փորիդ 8 սեպտեմբեր

Օրմ. Բոնաօրիտէ 50/1

Օրմ. Բոնաօրիտէ 1865/1 670

Օրմ. Պանքա 670

Անդրոյ Պանքան իր գրաւորները հա-
րիրին իննի հանց:

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐ

Փորիդ 3 սեպտեմբեր

« Թուրքիոյ օգոստոս 30 Թուրքի
եկամ գրեւորեն նայելով, ապաւանդե-
լին ութ Թուրքիոյ տաղերն են և Սուլ-
թանին վեհապետութիւնը կը ինդրեն: »

« Այդ հաւատարմութիւնը կը ինդրեն
տարբեր Թուրքիոյ մեկնելու կը պատ-
րաստուի: »

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Քաղաքականութիւնը խոր հանգար-
տութեան կամ եթէ կը ներուի ըսել
գաղաքական վիճակի մէջ է այս օրերս:

Եւրոպական կառավարութեանց գը-
լունները, թաղաւոր պաշտօնեայ, խոր
հրդաւան իրենց ծանրահար գրաւորմե-
րէն հանգչելու կամ առողջութիւններ
կաղաւորելու համար՝ ոմանք հանքային
ջուրերը գաղած են, ոմանք գեղերը ցը-
ւած, ոմանք ալ ծանապարհորդութեան
եղած:

Սուրբ գերմանական երկու մեծ տե-
րութեանց վեհապետներն և անոնց առա-
ջին պաշտօնեայները բաշտաւթիւն մ'են
այս ընդհանուր անգրաւորութեան մէջ
Հեղինակը՝ Օրմէն ինն ամիս ինդրոյն
պատմեալ, որ Ալեքսանդր խորագրական
գերմանապետութեան մէջ ընդունելու համար
յիշեալ երկու մեծ տեղութեանց համաձայ-
նութեանը կարող եղած է գլխաւորա-
պէս Հեղինակի գրութեանց մէջ առա-
նակեայ կառավարութիւն մը հաստա-
տելու կէտը, որուն վրայ երկու տե-
ղութիւնները չեն կրցած համաձայնել:
Սուր պատճառը գրութեանց ընդհան-
րուն ընդգիւծութիւնն է, կրնան, որոնք ընդ-
հանուր ժողովներով բողոքներ են առա-
նակեայ կառավարութիւն հաստատե-
լու գիտաւորութեան դէմ:

Սուր կողմնէն Տանիմարայի կա-
ռավարութիւնն ալ նոր և ստիպողական
հրահանգներ զրկեր է Ալեքսանդրի գերա-
նապետութեան մէջ ընդունելու երևակա-
նորդութեան թափուելուն ընտել հա-
ճութիւն չտան: Վասն զի ոչ միայն յիշեալ
երկու ընդհանրութեան Տանիմարայի թա-
նակ յանձն չեն առնուր, այլ և Տա-
նիմարայի կառավարութիւնն ու աղբիւր

երևակաւորութեանց այն մասն
անհրաժեշտ հարկաւոր կը դառնան Տա-
նիմարայի ամբողջութեանը: Ստանդէ կը
հասկնայի որ գրութեանց ինդրելը կար-
ծաւաճին չափ շատով և գիտութեանը
չարտի կրնայ լուծուիլ, և անշուշտ այս
գիտաւորութեանց մէկ արդիւնքն է Ալե-
քսանդրի գերմանապետութեան քանի մ'օրէ
վեր գաղաւորութիւն:

Ալեքսանդրի եկամ վերջին լուրերը կը
ծանուցանեն թէ՛ Քաղաքային Թաղաւոր
Ալեքսանդրի մեկնելու Պաշտօնային Թաղա-
ւորին այցելութեան դայերն է:

Քաղաքային եկամ վերջին լուրերն
հաւատարմութեան են: Եւրոպայ ամանց խա-
քին նայելով՝ հիւսիսային քանի մ'ամսը
յաջորդութիւններ ձեռք բերեր են, ու
իշխեր ալ հաւատարմ կը հաստատեն:

Եւրոպայի պատերազմական լուրերն ա-
ւելի կարեւոր և նշանակութեան արժանի
է հիւսիսային մէջ տեսնուած խաղա-
ղապարհական միտումը: որ օր քան օր
կը գործանայ: Եւրոպայի մ'ա-
ռաջ պատերազմի բոց կը շնչեն, հաս-
տակաց կարծեաց հոսանքն մղուելով՝ բե-
րանին փոխած՝ կառավարիկն որ լիա-
զօր գործակալներ զրկուելով Հարա-
ւային կառավարութեան վեցամսեայ վե-
հապետը մը հաստատուի, և նոյն միջո-
ցին բոլոր նահանգաց երևակաւորները
գիտաւորութեան համեմուտ
լուրերն միջոցներուն վրայ խորհին:

Ալեքսանդրի և Խաղաքային Թաղաւոր
մէջ այս օրերս ապաւանդական գաղա-
քութիւններ երևան եկելով՝ բաղաւթիւ
ձեռքարկութիւններ եղան, և նորէն
Եւրոպայի կառավարութեան խաղա-
ղապարհական յիշեալ երկու ժողովարդ
վրայ:

Հռոմի Օտերմարտի լրագրող լուր
կաղաքային Հռոմի աւաւորական նորը-
նիք գեղական Պ. Պալմ Սեպտեմբր քե-
սի մասին վիպագիր ներկայացուցեր է
նաեւ Եւրոպայի գահակործան Գրանդիսկոս
Թաղաւորին, որ Եւրոպայի կառավարու-
թիւնը մինչև ցարդ օրինաւոր վեհապետ
կը ծանէ: Եւրոպայի և Միլիտայ, ո-
րոնք ինչպէս յայտնի է՝ երեք տարիէ ի վեր
խաղաղ Ալեքսանդր Խաղաքային Թաղաւոր-
ին իշխանութեան ներքեւ անցած են:

Թուրքիոյ ապաւանդութիւնը դեռ
բողոքովն չէ վերջացած: Քանի մ'արտը
ցեղեր տակաւին զէնքը վար դրած չեն,
և իրենց գլխաւորներն ալ սպաններ են
Պէլլին հետ հաշտութեան բանակցու-
թիւն ընդունելու և Խաղաքային հետա-
նալը չղահանջելուն համար: Միայն և
Սուր անուն երկու գլխաւոր քաղաքաց
մէջ ալ բռնութիւններն ու մարդասպանու-
թիւններն անարհաւան են: Իսկ գաղա-
քուն մէջ բաղաւթիւ ապաւանդաց խա-
քին՝ կարաւանները կը դարձնեն և ծանա-
պարհորդները կը կողպանեն: Ալեքսան-
դր կը ծանուցանեն թէ ապաւանդներն
ու թիւղանքներ և օդաւորներն ընդունել
են: Բայց ո՞րքէ, այն չեն ըսեր: Սակե-
զատ կրնան թէ ապաւանդաց մէկ մասը
Ալ. Սուլթանին վեհապետութեան ներ-

քե մանեղ կուզեն:

Եւրոպայի լրագրողները ծանուցանեն
թէ Եւրոպայի Պէլլիտայ քաղաքին մէջ
բողոքականներն ու կաթողիկոսները՝ որոնք
մարդասպանութեան մասին իրարմէ վար չեն
մնար, օգոստոս 18 ին օրը ստատիկ կու-
մ'ընեն, երկու կողմէն բաղաւթիւ անձինք
վերաւորներ են:

Եւրոպայի լրագրողները գրածին
նայելով՝ այս անհարգութիւնը Պէլլիտա-
թի կաթողիկոսներն սկսեր է, որոնք տեղ-
ւոյն բողոքականաց տուններուն և աղբային
գաղաքին վրայ յարձակեր, քանդեր, և փո-
ղոցները պարտաւոր թողաւանաց հետ
կուսիլ սկսեր են, մինչև որ ստատիկու-
թեան խաւերը վրայ համեմուտ հաղե-
մեծ դժուարութեանը բաժնիք են գա-
նոր: Սակայն երկրորդ օրը կուսիլ նորէն
սկսեր է, և խաղաղութիւնը ստատիկու-
թեան վրայ ալ կուսիլ ընեն բաղաւթիւ ան-
ձինք վերաւորներ են: Բայց գուցէ մը կանոնա-
ւոր զօրք համեմուտ ամբողջ բռնութեանը
ցրուեր և փողոցներուն մէջ պահակներ
զրկեր են: Սակայն խաղաղութիւնը չկրնայ
նորոգիլ: Եւրոպայի քանի մ' քաղաքներու
մէջ ալ խաղաղութեան սկզբնաւորութիւն
եղեր է, բայց շուտով առաջին առնը-
ւեր է:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պայտերական հրամանաւ

Բեղաւորութիւն օսանական գերման
Ա. Սեմ. Հալիլ պէլլին Պալլիտայի աստի-
ճան արուեստաւ:

Ինչպէ՞նի Մահալաթ միւսիւրի Խա-
մայիլ պէլլ Սիւրբ Էլիին և Էլիւրիւ
Հալիլ գաղաքամ անուանեցաւ:

Պայտերական պարտաւոր աստաւորեա
Է. Սեմ. և Ֆէնիան Ֆէնիանի վերաւոր-
սու շ անուանեցաւ:

Լաղբային դայմադամ Մահալաթ է-
Ֆէնիան Թէրաւորի դայմադամ անուա-
նեցաւ:

Պէլլիտայի դայմադամ Բեթիւլ է-
Ֆէնիան Բեթիւլի դայմադամ ան-
ւանեցաւ:

Պանիկ կառավարիկն որդի Քանի՞ն
միւսիւր Բաւալ պէլլ Պէլլիտայի դայմա-
դամ անուանեցաւ:

Քաղաքային օգոստոս 10 Թուրքի
մահ մը կը ծանուցանեն թէ կայսերական
թիւնը 500 հազար լիւր փոխառութիւն
մ'ընեն և նորահաստատ Օսմանեան ընդ-
հանուր ընկերութեանն է:

Եւրոպայի կառավարութեան հարկերն տան
տակոս և հարկերն երկու քաղաքին
պիտի վճարեն, և յառաջիկայ տարւոյն ոչ
խաղաղ օդաւորները երաշխաւորուած է:

Պալլիտայի օգոստոս 10 Թուրքի
մահ մը կը ծանուցանեն թէ կայսերական
թիւնը 500 հազար լիւր փոխառութիւն
մ'ընեն և նորահաստատ Օսմանեան ընդ-
հանուր ընկերութեանն է:

Հողի վերաւորներ և այնչափ ալ գերի ա-
ւեր են: Եւրոպայի 17 հազարի չափ
կենդանի, այն է ուղար, ձի, ոչխար, կով,
և այլն, աւար աւեր են: Իսկ կայսերական
զօրքն միայն 11 հողի մեւեր են, որ
Թիւրքիոյ կողմէն հետ համեմատե-
լով՝ խիստ-թեթեւ է:

Պալլիտայի վարձանալ Լուի Ֆի-
լիք Թաղաւորին երկրորդ որդի Դոնիկի
իշխանն իր ընտանեաց հետ ուրբաթ օր
Քաղաքէն ձանքով մայրաքաղաքս ե-
կաւ:

Վերլիկի հիւսիսային ծովեզրայ
և Մառաշայի կողմէն մէջ տեղեւորե-
լիկադոս (կղզեկներու խումբ) մը կայ: Եւրո-
պայի կղզեկներուն իշխանն որ Սուլթան Եւրոպա-
լան կը կոչուի, մեր օգոստոսի առաջ Եւ-
րոպայի Եւրոպայի մեծագործ կայսեր բարձր հո-
վանաւորութեանը ներքեւ մանեղու փա-
վարելով, իր եղբայրը Խաւիս Մէհ-
մետ և եղբորորդին Խաւիս Եւրոպա-
լան՝ Ա. Պալլիտայի, որոնք անցեալ
ուրբաթ օրը համեմուտ կայսերական հիւ-
րանոցը ընդունուեցան պարտաւորաւոր
մեծարանոց:

Եւրոպայի արժան կը համարենք
համառօտ տեղեկութիւն մը տալ վեր-
լիկալ արշակաւորութիւն վրայ:

Սուլթան Եւրոպալան իշխանու-
թեան ներքեւ գաւառ մ'այս արշակաւոր-
աւոր զօրք կղզեկներ կը բաղկանայ, Քալի-
ֆիւնիկան, Մահալաթ և Մալիթ, որոնց
ամեն մէկը Սուլթանի կողմէն չափ մեծու-
թիւն ունեն: Եւրոպայի Սուլթան
Եւրոպալան Սուլթանի ծովեզրի ալ
քանի մ' քաղաքներ ունի:

Եւրոպայի կղզեկներուն բնակաց թիւը յի-
սուն հազարի մօտ կը հասնի: Կրօնքին
Մահալաթին է Քալի քաղաք ծէսէն:
Մայրաքաղաքն է Զինիկան՝ համանուն
կղզեկին մէջ, որուն տունները բողոքն ալ
քաղաքն են:

Ինն հազարի չափ զօրք ունի, բայց
յուրահանջել հարկին կրնայ աւելի ալ
հանել: Քալիտայի կղզեկաց բեղքն է շա-
քար, խահլէ, բրինձ, ծխախոտ գանաղան
մրգեղէնք և ընդհանր: Ոչխար, կով և
ուրիշ ծառայական կենդանիներ ալ ունին,
բայց ձի բնաւ չկայ, ուստի ձիու տեղ էշ
կը դործածեն:

Տաճկաստանի մէջ վերջին ժամանակներս
ծաղած կրօնական շարժման վրայ անդ-
ղական Թալիք լրագրին հրատարակած
նամակին մ'անցորդը:

« Դեռ շատ տարիներ չկայ, որ տա-
ճիկ մ'իր հաւատքն ուրանալու ըլլար մահ-
ւան կը դատաւարաւորուէր: Քրիստոնեայ
եկեղեցական մ'ըթէ Ա. Պալլիտայ կամուրջ
որ և է քաղաքի մը տաճարական Թաղաւոր
մէջ մանեղու և կրօնք քարոզելու համար
ձակէր, կեանքը վրայ կուտար: Բայց հի-
մա ոչնչաւի փոխուած է իրայ վիճակը:
Տաճիկներ կը տեսնենք որ յայտնաբար

